

Keuzedeel mbo

Productvormgeving

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0296

Penvoerder: Sectorkamer ICT en creatieve industrie
Gevalideerd door: Sectorkamer ICT en creatieve industrie
Op: 10-11-2015

1. Algemene informatie

D1: Productvormgeving

Studielast

480

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Ja

Scholingsbehoefte/landelijke herkenbaarheid

Met dit keuzedeel kunnen Ruimtelijk vormgevers en Mediavormgevers een breder scala aan producten ontwerpen. Steeds meer bedrijven uit de (ruimtelijke) vormgevingsbranche maken ook de kleine producten, om zo exclusiviteit te garanderen en zich te onderscheiden ten opzichte van hun concurrenten. Daarbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan exclusieve lichtobjecten, meubels en accessoires. Beroepsbeoefenaren die dit keuzedeel volgen, vergroten hiermee hun kansen op de arbeidsmarkt en verstevigen hun positie in hun bedrijf. Beroepsbeoefenaren die willen doorstuderen in de richting van productdesign hebben met dit keuzedeel een grotere kans om toegelaten te worden.

Ingangsdatum certificaat

01-10-2016

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Bij dit keuzedeel gaat het om een verbreding en verdieping van het onderdeel productvormgeving uit het profiel Ruimtelijk vormgever. De verbreding houdt onder andere in dat de Ruimtelijk vormgever een ontwerp maakt en uitvoert dat zeer specifiek het product en haar gebruiker als uitgangspunt heeft. De verdieping houdt in dat de Ruimtelijk vormgever een concept ontwikkelt voor een product met als uitgangspunt de context en de gebruiker daarvan. Hierbij gebruikt hij dezelfde of soortgelijke ontwerpsoftware als in het profiel.

Relevantie van het keuzedeel

Steeds meer bedrijven uit de (ruimtelijke) vormgevingsbranche maken ook de kleine producten, om zo exclusiviteit te garanderen en zich te onderscheiden ten opzichte van hun concurrenten. Daarbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan exclusieve lichtobjecten, meubels en accessoires. De student die dit keuzedeel volgt vergroot hiermee zijn kansen op de arbeidsmarkt. Een voordeel van dit keuzedeel is verder dat een student de workflow vele malen makkelijker kan doorlopen, omdat hij ook daadwerkelijk een prototype realiseert.

Tot slot gaan veel studenten Ruimtelijk vormgever na hun opleiding doorstuderen in de richting van productdesign. Door dit keuzedeel hebben ze een grotere kans om toegelaten te worden.

Beschrijving van het keuzedeel

In het profieldeel van zijn opleiding leert de Ruimtelijk vormgever ontwerpen te maken voor stands, decors, winkelinrichtingen, displays, ruimtelijke presentatie, visual merchandising plannen voor goederen en diensten en/of voor 2D-producten in de context van ruimtelijke vormgeving. In dit keuzedeel breidt hij dit uit met het ontwerpen van producten. De producten die hij ontwerpt kunnen zeer divers zijn.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Doorstroom

Verdiepend

Verbredend

2. Uitwerking

D1-K1: Maakt een productontwerp

Complexiteit

De ruimtelijk vormgever moet zelf een concept kunnen ontwikkelen en een ontwerp kunnen maken en toepassen van een product, passend bij het vraagstuk van een particuliere of commerciële klant of vanuit een eigen behoefte of initiatief. Het uitgangspunt voor dit ontwerp is te allen tijden het product en haar gebruiker. Hierbij kan men denken aan producten in de ruimste zin van het woord (bijvoorbeeld (woon)accessoires, meubelen of gebruiksvoorwerpen). De werkzaamheden zijn complex en voor een groot deel conceptueel van aard. Om een creatief concept en ontwerp te kunnen bedenken en ontwikkelen moet de ruimtelijk vormgever allerlei specialistische kennis en inzichten op het (brede) gebied van productvormgeving kunnen toepassen en combineren.

Een complicerende factor is het combineren van techniek en vormgeving. Daarnaast kunnen ook materialen een complicerende factor zijn.

De ruimtelijk vormgever moet daarom brede kennis hebben van functionaliteit, materiaal, duurzaamheid en haalbaarheid. Daarnaast moet hij rekening kunnen houden met het budget en kunnen samenwerken met de vele verschillende partijen die betrokken zijn bij het uitvoerende proces. Bijvoorbeeld werkplaatspersoneel, materiaalspecialisten, marketeers, constructeurs, ergonomen en technen.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De ruimtelijk vormgever werkt zelfstandig (eventueel in een team) en draagt eigen verantwoordelijkheid voor zijn takenpakket. Hij is zelf verantwoordelijk voor het aandragen van oplossingen binnen het concept en het ontwerp als het gaat om functionaliteit, materiaal, duurzaamheid en haalbaarheid. Indien nodig gebruikt hij de kennis en vaardigheden van een specialist.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- bezit kennis van Arbo, milieu en veiligheid (zoals ergonomie, brandveiligheid) in relatie tot productvormgeving en gebruikte materialen
- bezit kennis van vaktechnische richtlijnen (op het gebied van onder andere duurzaamheid: gebruiksvriendelijkheid, lange houdbaarheid, milieutechniek en klimaatvriendelijkheid van het product)
- bezit specialistische kennis van trends, technieken, maatvoeringen, materialen, hulpmiddelen en ontwikkelingen op het gebied van productvormgeving
- bezit kennis van materialen en hun toepassingen gericht op productvormgeving
- kan werken met van toepassing zijnde softwareprogramma's (bijvoorbeeld 3ds Max, AutoCAD, Vectorworks, Cinema 4D of een soortgelijk programma) en volgt de technologische ontwikkelingen op dit gebied
- kan productontwerpen visualiseren en prototypen
- kan communiceren met betrokkenen (zoals opdrachtgever, werkplaatspersoneel, materiaalspecialisten, marketeers, constructeurs, ergonomen en technen)

D1-K1-W1: Maakt een concept en een ontwerp voor een product

Omschrijving

De ruimtelijk vormgever ontwikkelt op basis van een briefing een concept en de daarbij behorende richtlijnen voor een product (bijvoorbeeld (woon)accessoires, meubelen of gebruiksvoorwerpen). Vervolgens maakt hij een ontwerp. Hij maakt hierbij gebruik van de wensen en eisen van de opdrachtgever en de daarbij behorende trends, materialen en ontwikkelingen op het gebied van productvormgeving en houdt rekening met de haalbaarheid van het project (budget, technieken, materiaal, maatvoering). Voor dit ontwerp maakt hij gebruik van geschikte materialen en middelen (zowel 2d als 3d). Hij werkt de voorlopige ontwerpen uit naar een definitief ontwerp en legt dit voor aan de opdrachtgever, waarbij hij de gemaakte keuzes beargumenteert en eventueel alternatieve oplossingen aandraagt. Indien nodig past hij het ontwerp aan.

Resultaat

Een ontwerp van een product dat, na eventuele aanpassingen, goedgekeurd is door de opdrachtgever.

Gedrag

D1-K1-W1: Maakt een concept en een ontwerp voor een product

De ruimtelijk vormgever:

- werkt bij het maken van zijn ontwerp constructief samen met anderen, waarbij hij de haalbaarheid van het ontwerp blijft toetsen
- maakt op basis van vaktechnisch en ruimtelijk inzicht een voorlopig ontwerp, werkt dit daarna uit tot een definitief ontwerp en past het ontwerp indien nodig aan
- maakt op grond van de uitgangspunten een eerste keuze wat betreft de in te zetten stijlen, materialen, technieken, etc.
- gebruikt materialen en middelen efficiënt, effectief en zorgvuldig, waarbij hij rekening houdt met functionaliteit, duurzaamheid en haalbaarheid
- verwerkt nieuwe en creatieve ideeën en benaderingen (zoals trends en materialen) in het concept en ontwerp
- communiceert op heldere wijze met de opdrachtgever, zodat deze weet wat hij kan verwachten

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Creëren en innoveren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten